

§ 117

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Alviina Alametsän ym. aloitteesta, joka koskee pääkaupunkiseudun luontokohteiden saavutettavuutta

HEL 2018-013003 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmä perustuu nykyään verkostomaiseen linjastoon, jossa osa yhteyksistä toimii nopeina seudullisina runkolinjoina, joihin vaihdetaan paikallisilta joukkoliikennelinjoilta. Joukkoliikenteen runkolinjoja tullaan tulevaisuudessa seudulla toteuttamaan vielä useita. Aloitteessa esitetyt Helsingin keskustaan asti ulottuvat bussilinjat tarjoaisivat vaihdottoman matkan vain pienelle osalle pääkaupunkiseudun asukkaista, ja vaihdottomuudesta hyötyisivät vain kävelyetäisyydellä bussilinjan pysäkeistä asuvat matkustajat. Myöskään matkanopeudeltaan vaihdoton yhteys ei aina olisi kilpailukykyinen nykyisen järjestelmän kanssa.

Esimerkkinä pääkaupunkiseudun luontokohteiden saavutettavuudesta joukkoliikenteellä voidaan pitää Nuuksion Haltian luontokeskusta. Sinne on matkaa linnuntietä Helsingin keskustasta 25 km. Nykyisellä joukkoliikenneyhteydellä matkaan kuluu 50 minuuttia, joten reitin matkanopeus on 30 km/h. Näinkin nopea matkanteko on mahdollinen, koska junalla taittuu matkasta valtaosa eli 19 km. Aiemmin Nuuksiota palveli bussilinja, joka ajoi Helsingin keskustaan asti. Matka-aika oli tällöin huomattavasti pidempi eli 1 tunti 15 minuuttia ja matkanopeus vain 20 km/h. Nykyisin Nuuksiota palveleva bussilinja kulkee Espoon keskukseen, jossa on vaihtoyhteys junaan. Lyhyt linja mahdollistaa samalla bussiliikenteen liikennöintikustannuksella myös paremman joukkoliikennetarjonnan Nuuksion alueella.

Erityiskohteiden joukkoliikennematkustamisen kysynnän suuri vaihtelu muodostaa haasteen samankaltaisena toistuvan arkiliikkumisen mukaan viritetylle joukkoliikennejärjestelmälle. Yllättävään kysyntään vastaaminen kaikissa tilanteissa ei ole taloudellisesti järkevää eikä edes mahdollista. Eräänä vaihtoehtona voisi olla tapahtumien yhteydessä järjestetty tilausliikennetyyppinen ylimääräinen joukkoliikennepalvelu. Tällainen palvelu olisi perusjoukkoliikennettä helpommin tapauskohtaisesti räätälöitävissä tilanteen mukaan.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa bussiliikenteen järjestämisestä Helsingin seudulla. Tehtävänsä liittyen HSL suunnittelee ja päättää toimialueensa eli myös pääkaupunkiseudun virkistysalueiden bussilinjoista.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 21 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 12.12.2018 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Valtuustoaloite pääkaupunkiseudun luontoalueiden saavutettavuuden lisäämiseksi julkisella liikenteellä

Suomen luonto on pääkaupunkiseudun ja Helsingin valtti - jos haluamme tehdä siitä sellaisen. Monissa maailman kauneimmissa kaupungeissa luontokohteet ovat julkisen liikenteen ulottuvilla. Helsingissä ainutlaatuinen luonto on lähellä, mutta ei riittävän hyvin saavutettavissa. Luontoalueille tulisi päästä helposti myös ilman yksityisautoa, matkailijana, liikuntarajoitteisena ja lasten kanssa.

Nykyään kulkua rajoittaa tarve vaihtaa useiden liikennevälineiden välillä, pitkät matka-ajat ja toisinaan esimerkiksi Nuuksion bussilinjojen ylikuormitus, jolloin kyytiin ei aina mahdu. Tilanne voidaan korjata luomalla nopeita ja helppoja julkisia liikenneyhteyksiä luontoon esimerkiksi suorilla sähköbusseilla luontoreiteille. Tällaisilla Luonto-linjoilla voitaisiin luoda helppo reitti esimerkiksi Helsingin keskustasta Nuuksioon, Siipoonkorpeen ja Östersundomiin.

Oikein markkinoituna yhteys palvelisi paitsi kaupunkilaisia, myös matkailijoita, ja tekisi luonnosta Helsingin matkailuvaltin. Kustannusten hillitsemiseksi linja voisi kulkea alkuun pilottikokeiluna esimerkiksi vain kesän viikonloppuina.

Luonnossa liikkumisella on lukuisia positiivisia fyysisiä ja psyykkisiä terveysvaikutuksia. Tutkimusten mukaan luonnon läheisyys elinympäristössä vähentää sairastavuutta ja lisää onnellisuutta. Jo noin 15 - 20 minuuttia luonnossa oleskelua auttaa laskemaan verenpainetta. Metsähallituksen Luontopalvelujen arvion mukaan kansallispuistossa vierailu aiheuttaa niin merkittäviä terveys- ja hyvinvointivaikutuksia, että yhden ihmisen yhden käyntikerran arvoksi tulee noin 100 euroa. Luonnon saavutettavuuden edistäminen kaikille edistäisi kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia merkittäväällä tavalla.

Me allekirjoittaneet valtuutetut edellytämme, että Helsingin kaupunki selvittää keinoja pääkaupunkiseudun luontoalueiden saavutettavuuden lisäämiseksi julkisella liikenteellä yhdessä HSL:n, alueen kuntien ja muiden relevanttien yhteistyötahojen kanssa, ja harkitsee pilottikokeilua kulkuyhteyksien parantamiseksi."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 15.3.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano